

Sår som reumatikere får.

Det finnes tre forskjellige typer av sår reumatikere får. Autoimmune sår, hypostatiske sår og trykksår.

Av Dr. Helge Bengtsson

Autoimmune sår skyldes immunologiske prosesser i blodkarene. Hypostatiske sår oppstår når pasienten er immobil og derfor får dårlig muskulatur og dårlig muskelpumpefunksjon (venøse sår). Trykksår oppstår på grunn av reumatiske skelett- og leddforandringer som fører til forandrede trykkpunkter.

Vi har besøk på Hudlegekontoret flere dager i uken av legestudenter, sykepleiestudenter og hjemmesykepleiere.

I løpet av ett år er det mellom 250 og 500 besøkende fra andre helseinstitusjoner. Mange for å se sårbehandling. Hvis du vil besøke oss for å lære mer om leggsårsbehandling kan du ringe 69 24 65 09 og avtale en tid.

På Hudlegekontoret utfører vi ca. 500 sårbehandlinger i måneden. Ca. 2% av disse er reumatiske sår.

Når pasienten kommer til behandling er det første som skjer at vi klipper opp og kaster den gamle bandasjen.	
Deretter sitter pasienten i kaliumpermanganatbad i 5 - 10 minutter. Det virker uttørrende på væskende sår og eksem. Badet har også en sopp- og bakteriedempende effekt. Fargen skal være som lys saft. For sterk konsentrasjon vil hemme sårhelingen. Vannet skal være lunkent. For varmt eller for kaldt vann vil ikke være gunstig for sårhelingen.	
Etter badet tørker vi benet og vasker med olje. På Hudlegekontoret bruker vi vanligvis jordnøttolje. Oljen bidrar til å gi tørre ben mykheten og fuktigheten tilbake.	
Død hud fjernes ved hjelp av pinsett, skarpskje og saks. I en del tilfeller bruker vi lokalbedøvelse med bedøvelsesgel. Det er viktig å fjerne så mye av den døde huden som mulig. Hvis det blør i såret når man skraper er det et godt tegn.	
Eventuell eksem smøres med en kortisonkrem. Rundt såret pensler vi med en Castellanioppløsning for å motvirke sopp og bakterier. Castellani må ikke pensles i selve såret da det hemmer sårhelingen. Annen antiseptisk behandling er bruk av sølvpreparat lokalt.	
Zincpasta påføres rundt såret for å beskytte den friske huden fra sårvæske.	
Ved vond lukt bruker vi kompresser som fjerner den vonde lukten. Ved harde nekroser bruker vi en gel som løser opp nekrosene.	
Deretter tar vi på en salvestrømpe. Den inneholder zink, parafin og vaselin. Hensikten med salvestrømpen er å forhindre at leggen tørker ut.	

<p>For å få kompresser og avlastere til å sitte så bruker vi en tubegass over salvestrømpen. Vi bruker rene kompresser. Det er ikke nødvendig med sterile kompresser. Tykkelsen på kompressene avhenger av hvor mye såret væsker. For å få leggen jevn og rund bruker vi soffbun.</p> <p>Når trykksårskomponenten er stor bruker vi trykkavlasting med filt, skumgummi eller tilklippede kompresser.</p> <p>Ved sår under foten brukes også trykkavlasting med trykkavlastingssåler eller ortopediske sko.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - Autoimmune sår behandles i tillegg med tabletter. - Hypostatiske sår behandles i tillegg med kompresjon. - Trykksår behandles i tillegg med trykkavlasting 	
<p>Mange med reumatiske fotsår trenger ortopedisk fottøy fra ortopediingeniør.</p>	